

Zimmun - Everyone is Invited?

Rabbi Chaim Metzger chaimmetzger@gmail.com

<p>0. Devarim Chapter 8:10 You shall eat and be full, and you shall bless Hashem your God for the good land which He has given you.</p>	<p>דברים ח'י "ואכלת ושבעת וברכת אתה א-להיך על-הארץ הטובה אשר נתן-לך:</p>
<p>1. Arachin 3a "All are obligated in <i>zimmun</i>" – to include what? [What additional class of people is included in the obligation of <i>zimmun</i> by virtue of the word "all"?] To include women and bondsmen, as it is taught [in a baraita]: "Women recite a <i>zimmun</i> for themselves, and bondsmen recite a <i>zimmun</i> for themselves."</p>	<p>ערכין ג. "הכל חייבין בזימון" לאתווי מאי? לאתווי נשים ועבדים, דתניא: נשים מזמנות לעצמן, ועבדים מזמנין לעצמן.</p>
<p>2. Rosh Berachot 7:4 It seems to me that the passage in <i>Arachin</i> must be read as obligating, for it includes them [women in obligation], as it is taught "all are obligated"...Furthermore, since women are obligated in <i>birkat ha-mazon</i>, either on a Torah level or rabbinically, why shouldn't they be obligated in <i>zimmun</i> like men?</p>	<p>רא"ש ברכות ז: ד ונ"ל ההיא דערכין ע"כ [=על כרחך] לחיובא הוא דמרבי להו מדקתני הכל חייבין...ועוד כיון דנשים חייבות בבהמ"ז [=בברכת המזון] או מדאורייתא או מדרבנן למה לא יתחייבו בזימון כמו אנשים?</p>
<p>3. Berachot 45b Women recite a <i>zimmun</i> for themselves, and bondsmen recite a <i>zimmun</i> for themselves. Women, bondsmen, and minors, if they wish to recite a <i>zimmun</i> [together] – they do not recite a <i>zimmun</i>.</p>	<p>ברכות מה: נשים מזמנות לעצמן, ועבדים מזמנין לעצמן, נשים ועבדים וקטנים אם רצו לזמן – אין מזמנין</p>
<p>4. Tosafot 45b s.v. Shani It is difficult, why are they [women] not accustomed [to recite <i>zimmun</i>]? From what is taught "they recite <i>zimmun</i>" it sounds as though "they are obligated to recite <i>zimmun</i>." One can answer that "women recite <i>zimmun</i> for themselves" – is if they wish to recite <i>zimmun</i>, they recite <i>zimmun</i>. And this is slightly the meaning of the language is taught afterwards, "women, bondsmen, and minors, if they wish to recite a <i>zimmun</i> – they do not recite a <i>zimmun</i>" ... And what is said at the beginning of <i>Arachin</i> (3a), "All are obligated in <i>zimmun</i>" to include women" is said as a voluntary matter and not as an obligatory matter.</p>	<p>תוספות מה: ד"ה שאני וקשה, אמאי לא נהגו? מדקתני "מזמנות" משמע דקאמר 'חייבות לזמן'. וי"ל [=ויש לומר] ד"נשים מזמנות לעצמן" היינו אם רצו לזמן מזמנות. וכן משמע קצת הלשון מדקתני בסמוך "נשים ועבדים אם רצו לזמן אין מזמנין"... והא דקאמר בריש ערכין (דף ג. ושם) "הכל מחייבין בזימון לאתווי נשים" לענין רשות קאמר ולא לענין חובה.</p>

<p>5. Sefer Mitzvot Gadol, Positive Mitzvot, Siman 27 ...Women recite <i>zimmun</i> for themselves as we learn in the first chapter of <i>Arachin</i> (3a, see Tosafot there), “all are obligated in <i>zimmun</i> to include women and bondsmen, as it is taught, women recite <i>zimmun</i> for themselves and bondsmen for themselves.” And it is a question for in the beginning of “Three who ate” [<i>Berachot</i> chapter 7], he concludes that women reciting <i>zimmun</i> for themselves is voluntary. And Ri says that specifically for themselves it is voluntary, but when they eat with men they [women] are obligated and discharge their obligation with our [men’s] <i>zimmun</i>, and do not bless [<i>birkat ha-mazon</i>] for themselves. And sometimes Ri would tell women not to bless [<i>birkat ha-mazon</i> on their own when eating with men], and they would discharge their obligation with the men’s <i>zimmun</i>.</p>	<p>ספר מצוות גדול עשין סימן כז...ונשים מזמנות לעצמן כדגרסין בפ”ק [=בפרק קמא] דערכין (ג, א ע”ש בתו’ [=עיין שם בתוספות]) “הכל חייבין בזימון לאתווי נשים ועבדים דתניא נשים מזמנות לעצמן ועבדים לעצמן,” ותימא דבריש שלשה שאכלו מסיק דנשים מזמנות לעצמן רשות ואומר ר”י דלעצמן דווקא רשות אבל כשאוכלין עם האנשים חייבות ויוצאות בזימון שלנו ואין מברכות לעצמן ופעמים היה אומר ר”י לנשים שלא לברך ויוצאות בזימון האנשים:</p>
<p>6. Mishna Berura 199:16 One can say that the reason the sages did not wish to impose on them [women] the obligation of <i>birkat ha-zimmun</i> when they are on their own is because it is not so common for them to be proficient in <i>birkat ha-zimmun</i>.</p>	<p>משנה ברורה סימן קצט:טז י”ל [=יש לומר] הטעם דלא רצו חכמים להטיל עליהם חיוב ברכת הזימון כשהם בפ”ע [=בפני עצמן] משום שאינו מצוי כ”כ [=כל כך] שיהיו בקיאות בברכת הזימון:</p>
<p>7. Shulchan Aruch OC 199:7 Women recite <i>zimmun</i> for themselves, as a <i>reshut</i> [voluntary matter]. But when they eat with the men, they are obligated and discharge their obligation with our <i>zimmun</i>.</p>	<p>שולחן ערוך אורח חיים קצט: ז נשים מזמנות לעצמן, רשות. אבל כשאוכלות עם האנשים, חייבות ויוצאות בזמן שלנו.</p>
<p>8. Bei’ur Ha-Gera OC 199 ... Rosh’s words are primary, and thus wrote Talmidei Rabbeinu Yona, see there.</p>	<p>ביאור הגר”א אורח חיים קצט...ודברי הרא”ש עיקר וכ”כ תר”י ע”ש [=וכך כתבו תלמידי רבינו יונה עיין שם].</p>
<p>9. Ben Ish Chai Parshat Korach 13 It is fitting that every man should teach the women of his household that they should recite <i>zimmun</i> for themselves when they eat in [a group of] three.</p>	<p>בן איש חי פרשת קרח סעיף יג ראוי שכל אדם ילמד לנשי בני ביתו שיהיו מזמנות לעצמן כשהם אוכלים בשלושה.</p>
<p>10. Teshuvot Ve-hanhagot 4:51 It seems in my humble opinion to be inclined to think that, despite the opinion of Gera that “women recite <i>zimmun</i> for themselves” is an obligation, that is when they are by “themselves,” meaning, there are no men with them, but when they are with men ... the women are not obligated in <i>zimmun</i>. For the obligation of <i>zimmun</i> falls on all those who are</p>	<p>תשובות והנהגות ד:נא...נלע”ד [=נראה לפי עניות דעתין] לצדד דאף לדעת הגר”א ד”נשים מברכות לעצמן” חובה, היינו כשהן “לעצמן” כלומר שאין אנשים עמהם, אבל כשהם עם אנשים...הנשים אינן חייבות בזימון. דחיוב זימון הוא חל על כל האוכלים כחדא, אבל בהיותם יחד</p>

<p>eating as one unit, but when they are together with men, which requires modesty, since they are not considered as if all of them have eaten as one, they are no longer obligated in <i>zimmun</i>. And even where there are three women alone and no need to include the men [present], in any case the sages did not make a distinction that the women should be obligated and the men exempt...And I was asked, if they [women] want to be stringent and to recite <i>zimmun</i> in order to avoid any doubt, are they acting properly. In my humble opinion, there are several reasons to be concerned about this. One, lest there be in this a suspicion of <i>yuhara</i> [spiritual haughtiness], and furthermore that three are called many and if so perhaps this has an aspect of "<i>lo titgodedu</i>" [the prohibition of forming factions] when a few adopt a stringency against the custom of the city, and furthermore in my humble opinion one should be concerned here about the prohibition of <i>beracha le'vatala</i>...</p>	<p>עם האנשים דבעי צניעותא כיון דלא חשיבי ככולם שאכלו כאחד, תו לא מחייבו בזימון. ואף דהכא איכא ג' נשים לבד וא"צ [=ואין צורך] לצירוף האנשים, מ"מ [=מכל מקום] לא חילקו חכמים לומר שהנשים יהו חייבות ואנשים פטורים...ונשאלתי אם רוצות להחמיר ולזמן כדי לצאת מכל ספק אי שפיר עבדי. ולענ"ד [=ולפי עניות דעת] יש לחוש בזה מכמה פנים, חדא, שמא איכא בזה חשש יוהרא, ועוד דג' נקרא רבים, וא"כ [=ואם כן] אולי יש בזה "לא תתגודדו" כשמקצתן נוהגין להחמיר נגד מנהג העיר, ומה עוד שלע"ד [=שלפי עניות דעת] יש לחשוש כאן לאיסור ברכה לבטלה...</p>
<p><u>Rav David Auerbach, Halichot Beitah 12:7 and n. 14</u> Three women who ate together with one or two men, it is proper for one of them to recite <i>birkat ha-zimmun</i> and not the man, but certainly the man is permitted to respond after them...[n. 14] ...From my uncle Rav Shlomo Zalman I heard that if the women are proficient in reciting <i>zimmun</i> for themselves, it is not proper <i>le-chat'chila</i> (ab initio) [for the man] to discharge the obligation of someone who is proficient in blessing for himself [the women]... but it seems simple that also for a man, even if he does not have an obligation of <i>zimmun</i> as above, in any case he can answer after them [the women]... and thus I heard from my uncle Rav Shlomo Zalman.</p>	<p>רב דוד אויערבאך, הליכות ביתה יב:ז שלש נשים שאכלו ביחד עם איש אחד או שנים, נכון שאחת מהן תברך ברכת הזימון ולא האיש, אבל וודאי רשאי האיש לענות אחריהן ... [הערה יד] ... מדודי הגרש"ז שליט"א שמעתי דאם הנשים בקיאות לזמן בעצמן הרי אין נכון לכתחילה להוציא [האיש] מי שהוא בקי לברך בעצמו [הנשים]...אבל נראה פשוט שגם האיש אע"פ [=אף על פי] שאין עליו חובת זימון וכנ"ל מ"מ [=מכל מקום] יכול לענות אחריהן...וכן שמעתי מדודי הגרש"ז שליט"א.</p>
<p><u>Kaf Ha-chayyim OC 199:24</u> "They discharge their obligation with our <i>zimmun</i>." Meaning that specifically the men recite <i>birkat ha-zimmun</i> and the women discharge their obligation, but not the reverse, that the women recite <i>birkat ha-zimmun</i> and the men discharge their obligation. The reason seems to me because there is doubt whether the women are obligated on a Torah level</p>	<p>כף החיים אורח חיים קצט:כד ויוצאות בזימון שלנו. משמע דדוקא האנשים אומרים ברכת הזימון והנשים יוצאות אבל לא בהיפך שהנשים יאמרו ברכת הזימון והאנשים יוצאים. והטעם נ"ל [=נראה לי] משום דהנשים ספק אם הם חייבים מה"ת [=מן התורה].</p>

But why isn't that the case?

Responsa Iggerot Moshe OC 5:9:10

If women who ate with three men are obligated to answer *birkat ha-zimmun*: In the matter of women who ate at the table with three men, they are obligated to answer *birkat ha-zimmun*, as is clear in SA 199:7. But on weekdays, when in most places there isn't an established meal where everyone eats together, and she is busy with preparing food and bringing it to the table for everyone, she does not intend to sit and eat together [with them]. All the more so when there are little children keeping her busy, and she does not have time for a fixed meal even on her own—and all the more so with others—on weekdays when everyone is rushing to eat. For if so, she has no connection at all to their eating. From this we can infer that even if it happens sometimes that also the woman had time to eat with *kevi'ut*, women did not become habituated to answer *zimmun*.

שו"ת אגרות משה או"ח ה:ט"י אם נשים שאכלו עם שלושה אנשים חייבות לענות בברכת הזימון: בדבר נשים כשאכלו בשלחן עם ג' אנשים, חייבות לענות ברכת הזימון, כמפורש בסימן קצ"ט סעיף ז'. אבל בחול, שליכא ברוב המקומות סעודה קבועה לאכול כולן ביחד, והיא טרודה בעשיית האוכלין ובהגשתן להשלחן לכל אחד, אין כוונתה לישב לאכול ביחד. וכ"ש [=וכל שכן] כשיש לה ילדים קטנים שמטרידין אותה, ואין לה פנאי לקבוע אכילתה אפילו בפני עצמה, וכ"ש [=וכל שכן] שלא עם אחרים, בחול שכל אחד ממהר באכילתו, שא"כ [=שאם כן] הא לא שייכא כלל לאכילתו. ומזה נמשך שאף אם אירע לפעמים שגם האשה היה לה פנאי לאכול בקביעות, לא הורגלו הנשים לענות לזימון.

Shulchan Aruch Ha-rav OC 199:6

Women who eat with three men who are obligated to recite *zimmun*, are also obligated to recite *zimmun* with them. And if they are three [women] and want to separate to recite *zimmun* for themselves, they are permitted to (if the men are fewer than ten and are not reciting *zimmun* with God's name...).

שולחן ערוך הרב אורח חיים סימן קצט:ו נשים האוכלות עם ג' אנשים שחייבים לזמן חייבות גם הם לזמן עמהם ואם הם שלש ורצו ליחלק לזמן לעצמן הרשות בידם (אם האנשים הם פחות מ' שאינם מזמנים בשם...).

Meirav Tubul Cahana, "Women in Birkat Ha-Mazon," Talelei Orot 15, 5769.

In recent years, we've born witness to a growing phenomenon of women who have eaten together and become obligated in *birkat ha-mazon* reciting [an all-women's] *zimmun* before the *beracha*. At the same time, I occasionally hear from my students that they are not accustomed to doing this, based on the rationale that "we're not feminist." [The opportunity] to clarify the halacha of the relevance of *birkat ha-zimmun* to women gets missed...

מירב טובול כהנא, נשים בברכת הזימון, טללי אורות טו (תשס"ט) בשנים האחרונות אנו עדים יותר ויותר לתופעה שנשים שאכלו יחד ונתחייבו בברכת המזון מזמנות לפני הברכה. יחד עם זאת לא מעט פעמים אני שומעת מתלמידותיי שאינן נוהגות כך בנימוק "איננו פמיניסטיות." ברור הדין ההלכתי של שייכות נשים לברכת הזימון מוחמץ....